

FRANKFORT, den 8. Januarij.

Uit Napoli di Romania wordt den 3 October het volgende geschreven: Ibrahim heeft zijnen laatsten togt naar Calavria door eene gewelddadige gekennet, waarvoor ieder Christen ijzen moet. Een Griensche sefijke, een grijsaard van 70 jaren, zeer bekend door zijn godvruchtig leven, werd op den dag der verhooring, aan het kruit, in den oogenblik dat hij het heilig misoffer verrigtte, door eene afdeeling Egyptische troepen aangevallen, in zijn priestergewaad, en met eene menigte Christenen, die juist de mis bijgewoond hadden, voor Ibrahim gesleekt. De onmenscheleke saraap beval, zonder zich te bedenken, deze ongelukkigen dood te slaan, wier eenig misdrijf was Christenen te zijn. Deze handelwijze heeft eene algemeene groote sensatie verwekt, daar men voor den geestelijken overal de grootste achting koesterde.

DUSSELDORP, den 24. December.

De provinciale landdag heeft gisteren gestemd over een voorsel, om het Pruisische landregt in de Rijn-provincien in te voeren. De ingekomen adressen van onderscheidene gemeenten tot het behouden der tegenwoordige wetgeving, hebben zigbaar medegewerkt, dat met meer dan twee derden der stemmen is goedgevonden. Zijne Koninklijke Majesteit onderdanig te verzoeken, het Fransche wetboek te laten bestaan, behoudens de noodige veranderingen.

PARYS, den 5. Januarij.

Het is reeds bekend, dat de heer van Montlosier aan de kamer der pairs een adres heeft ingediend, strekkende om de uitvoering van 's lands wetten tegen de Jezuiten in te roepen. Dit adres ziet thans het licht. De heer Montlosier herinnert in eene uitgebreide voorrede, dat alvorens zijne klage aan de kamer in te dienen, hij de vierscharen van Parijs, Bourges, Rouen en Limoges, heeft geraadpleegd; dat het koninklijke gerechtshof te Parijs heeft verklaard, dat de vraag omtrent de herstelling van het gezelschap van Jezus niet van deszelfs bevoegdheid was, maar van die van de hooge politie des rijks. De heer van Montlosier diende daarop zijne aanklachte in bij den minister van binnenlandsche zaken, als in het bijzonder met de hooge politie belast. Hij verwachtte niets van deze stap, en werd ook, zegt hij, niet in zijne meening bedrogen. Intusschen hebben de zaken, bij derzelver vermenigvuldiging, sedert zijne aanklachte tevens een ernstiger aanzien gekregen. De stoutmoedigheid der schuldigen neemt ieder dag toe, daar zij op straffeloosheid rekenen. Eene magt, welke zich langen tijd onder verschillende benamingen had verborgen, komt thans openlijk te voorschijn, in weerwil der wetten, die haar veroordeelen en der opperste gerechtshoven, die haar verbannen. De heer van Montlosier voegt er bij, dat hij niet alleen, maar met eenen stoet van ongeveer 300 der meest verlichte en beroemde regtergeleerden van het rijk optreedt. Hij eindigt met de kamer de volgende conclusien, of liever wenschen voor te dragen.

1.) Dat de kamer bevestigde over de middelen, om de jezuitische instellingen in Frankrijk, welke strijdig met de wetten zijn, onverwijd te ontbinden. 2.) Wat het ultramontanisme betreft, gevoelt men de noodzakelijkheid, om de oude grondwettige leer van de Fransche monarchie te doen herleven en in werking te brengen, en vooral de verklaring van 1682, met last, om dezelve in de seminarien te onderwijzen. 3.) Dat er eene commissie benoemd worde, om onderzoek te doen naar den geest van overheersching, welke zich bij een gedeelte van de geestelijkheid vertoont; 4.) en eindelijk, dat, aangezien het koninklijke gerechtshof zich in dezen heeft onbevoegd verklaard, er wettelijke maatregelen zullen worden genomen, volgens welke alle soorten van misdaden van dien aard door de regtbanken zullen kunnen worden achtervolgd, en dat de magt daaromtrent, even als omtrent alles, aan de justitie verblijve. De heer van Montlosier wenschte, dat de kamer ten deze bij den Koning, de tolk van de meerderheid der natie mogt zijn.

Van den 6. Januarij.

Er komen bij de kamer der afgevaardigden reeds een aantal verzoekschriften in tegen het ontwerp van wet op de politie over de drukpers. De heer de Chateaubriand heeft eenen brief uitgegeven, waarin hij met kracht de vrijheid der drukpers verdedigt, welke door die wet genoegzaam zou vernietigd worden. Men heeft hier van den schrijver verlof gevraagd en verkregen, om dien brief ten getale van 300,000 exemplaren te drukken, ten einde denzelven overal in de departementen te verspreiden. De werklieden zullen daaraan voor niets arbeiden en de meesters zullen letters, papier enz. kosteloos leveren. Niettegenstaande alle de bliken van afkeuring der voorgedragene wet, zullen de ministers echter, volgens den *Moniteur* van heden, bij hun ontwerp volharden. Tot een voorwendsel hiertoe gebruikt men de menigte schotschriften, omtrent de bijzondere betrekkingen der huisgezinnen, die de drukpers hebben bezodeld. Intusschen heeft de politie die geschriften maanden lang hunnen vrijen loop gelaten, en het is voornamelijk aan de dagbladen te danken, dat de aandacht daarop is gevestigd en die misbruiken van de vrijheid der drukpers bij den regter zijn aangebragt, die ook de schuldigen aan deze vergripen naar de strengheid der letter van de wet heeft ge-

Daar men hier reeds zoo veel van de politie heeft beleefd en zich aan jezuit aan het hoofd van dezelve bevindt, meenen sommigen, dat de politie welligt niet vreemd aan enkele dier schotschriften zal zijn.

Men kan zich de houding van het ministerie ten aanzien van den Spaanschen ambassadeur bij het Spaansche hof niet volkomen verklaren. De kamer der pairs en der afgevaardigden van Portugal, hebben de *Villa-Real* en de minister van buitenlandsche zaken openlijk verzoekt, dat deze ambassadeur, de markies van Moustiers, eene der drie voornaamste oorzaken was van den vijandelijken inval in Portugal, door den markies van Chaves. En dit verwijt is onbeantwoord gebleven! en de markies van Moustiers, die ten aanhoore der geheele wereld beschuldigd is, van, door zijn gedrag, zijn land en geheel Europa in gevaar van eenen algemeenen oorlog te hebben gebragt, behoudt zinen titel van ambassadeur, geniet drie vierden van zijn traktement, en wordt op het vleijendst door den heer de Villele onthaald! Is dit alleen omdat men vreest, dat hij in de kamer der afgevaardigden iets zal openbaren, hetwelk men bedekt wil houden?

Sommigen herinneren zich hierbij de befaamde aanspraak van den troon, waarin gezegd werd, dat alleen de kwaadwilligheid aan Frankrijk vijandelijke oogmerken tegen de cortes van Spanje kon beschrijven; terwijl, volgens eene memorie van den algemeenen leverancier *Ouvrard*, op denzelfden dag tot den oorlog besloten werd.

Men zegt, dat de Spaansche ambassadeur bij het Fransche hof bezwaren heeft ingebragt tegen het wegzenden der Spanjaarden in Frankrijk, die, volgens het ministeriele avondblad, deel aan de *intrigue* omtrent Portugal genomen hebben.

Uit Marseille wordt den 1. dezer geschreven: » Lord *Cochrane* is binnen onze stad terug, welke hij op het einde der week zal verlaten; om zich regtstreeks naar Griekenland te begeven. Hij is vol hoop. Hij heeft brieven uit Engeland ontvangen, die volkomen naar zijn genoegen zijn. Het te New-York vervaardigde fregat voor Griekenland moet thans te Napoli di Romania aangekomen zijn.

BRUSSEL, den 9. Januarij.

Bij ons hof is de tijding ontvangen, dat Z. K. H. de hertog van York overleden is. De groot-kamerheer heeft, op bevel des Konings, eenis gegeven, dat het hof den roef van twaalf waken zal nemen. Twee koetsers van het hof, die met den hertog naar Konstantinopel en de weder naar Frankfort. Zij brachten mede de tijding van het overlijden van den hertog van York.

UTRECHT, den 9. Januarij.

De dag van gisteren was voor onze hoogeschool een ware feestdag, ter gelegenheid van de terugkomst van derzelver verdienstelijke kweekelingen, de heeren van der Pant, van der Leeuw, Nijhoff, Scheltema, Beijen en Turk uit Groningen, alwaar zij, gedurende ruim drie maanden, in de heerschende volksziekte met het beste gevolg geneeskundige hulp verleend hebben. Op eenigen afstand van de stad, aan de Veeartsenij-School, bij den heer Profr *Numan*, werden zij door eene commissie uit den Senaat ontvangen; van daar reden zij in plegtigen optogt naar de Akademie, en vonden aldaar den Senaat, hunne bloedverwanten en, ondanks de vakantie, eene aanzienlijke schare studenten bijeen. Hartelijk en roerend was de aanspraak, door den Rector Magnificus, Professor *Suerman* aan die zes jongelingen gedaan, en hoogst vereerend het getuigschrift, bij wijze van diploma, aan hen uitgereikt. Daarna werden zij door dezelfde commissie gebragt naar het huis van den heer *Nijhoff*, Rector der Latijnsche School, alwaar allen zich verzamelden, die tot de gelukkige ouders of tot de hoogeschool in betrekking stonden.

Groot was de verrassing des avonds op den maaltijd, door den Rector Magnificus ten zijnen huize, aan den Akademischen senaat, aan deze waardige jongelieden en aan derzelver vaders gegeven, toen eene lusterrijke serenade bij fakkellicht op het alleronverwachtst verscheen en uit de schare der studenten eene commissie binnentrad, welke, bij monde van den heer *Arntzenius*, een nieuw welkom aan hunne teruggekeerde broeders bragt. Niets ontbrak alzoo aan de vreugde van een feest, waarop het gevoel van dankerkentenis jegens de Voorzienigheid, die allen behouden terug geleide, zich vereenigde met de hartelijkste overeenstemming en vriendschap.

Advij van den Heer *DICKFESTER*, over de Begrootings-Wetten, uitgebragt in de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, van den 21. December 1826.

EDEL MOGENDE HEEREN!

Bij het ontwerp van wet, tot vaststelling der tweede afdeeling van de begrooting, wordt eene soma van f 1,0088,790 gevraagd, voor buitengewone herstellingen en vernieuwingen aan de onderscheidene werken op de rivieren.

Ten aanzien van deze werken hebben alle afdeelingen inlichtingen gevraagd gehad.

Dan, uit het antwoord van de regering hebben wij wel vernomen,

dat die som mede moest strekken tot aanvankelijke uitvoering van eenige werken, voorgedragen door de commissie tot onderzoek der beste rivier-afleidingen, en dat die voorloopige werken altijd zullen vereischt worden, hoedanig ook de beoordeeling moge uitvallen, van al hetgeen door de commissie voorgesteld is, en hoedanig ook daaromtrent moge worden beslist; doch het antwoord geeft niet op, waarin die werken zullen bestaan, of waar dezelve zullen worden aangelegd.

Nu echter hebben wij uit den mond van Zijne Excellentie den minister van financiën gehoord, dat onder die voorloopige werken behoort de aanleg van den nieuwen Lijmerschen Overlaat, tusschen Leidijken, tot ontlusting van Sep Rijn op den IJssel.

En het is dit werk, dat mijne bijzondere aandacht getrokken heeft, en waarvan ik het nuttige en noodzakelijke niet inzie.

Wanneer men de doorbraken alleen bij eene opene rivier, van overmatigen toevloed van water te vreezen had, zoudde eene afleiding van dat water onder de beste middelen, tot voorkoming van dijkbreuken, mogen geacht worden.

Doch daar dezelve zelden bij eene opene rivier ontstaan, en in de laatste jaren altijd door ijsstoppen, bij het losgaan der rivieren, veroorzaakt zijn, kan eene afleiding van den Rijn op den IJssel geene doorbraak in de Waal of Rijn-dijken beletten.

De ondervinding toch van de laatste jaren, en vooral van de jaren 1784, 1799, 1809 en 1820, heeft dit ontegenzeggelijk bewezen.

Immers in den jare 1784 hebben de zware en diepe dijkbreuken, welke in de Noorder-Rijn-dijken, op den 29. Februarij te Spijk, en op den 1. Maart te Bissk, tusschen Emmirik en Rees vielen, en waardoor het kwartier van Zutphen en een gedeelte van Overijssel overstromden, niet kunnen verhinderen; dat op den 29. Februarij de Duffelsche dijken, en op den 1. Maart de Zuider- en Noorder-Waadijken, in het rijk van Nijmegen, Over- en Neder-Betuwe, op verscheidene plaatsen, doorbraken.

Ook bezweken, in het begin van Februarij 1799, de Zuiden-Waadijk te Weert, in het rijk van Nijmegen, en de Noorder Waadijk te Deelenburg, in de Overbetuwe; hoezeer zelfs te voren de Lijmersche dijk doorgebroken was, en zich daardoor de Rijn op den IJssel merklijk ontlast had.

In 1809 ontstond er op den 13. Januarij eene breuk in de Lijmersche dijken, waardoor weder het kwartier van Zutphen en een gedeelte van Overijssel onder water geraakten; en niettegenstaande deze groote afleiding van den Rijn op den IJssel, braken op den 14. de Cleverhamsche, en op den 15. de Overbetuwsche dijken, te Loenen en Oosterhout door, hetwelk de inbraak van den Ablasserwaard ten gevolge had.

En hoezeer, volgens de berekening van den heer inspecteur-generaal Goudriaan, door de doorbraken van Loenen en Oosterhout, op den 21. Januarij twee en een half maal meer water liep, dan de Waal bij middelbaar water afvoert, bleef echter het verhang op de Waal, tusschen Nijmegen en Tiel, voor en na die doorbraken, niet alleen hetzelfde, maar klom de Waal op den 29. Januarij, wanneer de aftapping door die doorbraken nog in volle werking was, tot eene te voren onbekende hoogte; zoo dat de dijken van Oosterhout, tot beneden Tiel, op verscheidene plaatsen overliepen, en zeker doorgebroken zouden zijn; zoo niet de ijssdam, welke zich beneden die stad gezet had, doorgeschooten en opgeruimd was.

Na die verschrikkelijke ongelukken van dat jaar, zag de toenmalige regering naar redmiddelen om, en meende die, in het maken van overlaten in de Lijmersche dijken, gevonden te hebben.

Daar, het begin van 1820 toonde weder, dat de theorie in de waterloopkunde bij de proef dikwijls mank gaat; want, ofschoon in het begin van Januarij de Lijmersche Overlaat sterk werkte, en het inundatie-water zich reeds op den IJssel ontlastte, braken echter de Waal en Rijn-dijken te Oosterhout en te Elden, in de Overbetuwe, door, en bezweken vervolgens één der in 1809 aangelegde Leidijken, waar achter zich de Ablasserwaard toen voor altijd veilig achtte.

Deze voorbeelden bewijzen overtuigend, dat een overlaat of dijkbreuk in de Lijmersche of andere Noorder Rijn-dijken; waardoor het water van den Rijn op den IJssel en de Zuiderzee afgeleid is geworden, geene dijkbreuken in de Waal- of Rijn-dijken heeft kunnen verhooeden, en geven dus geen grond van te hopen, dat de voorgeslagene Lijmersche Overlaat heilzame gevolgen hebben zal.

Voor de Waal, waarop echter in de laatste jaren de meeste, ja bijna eenigste doorbraken gevallen zijn, heb ik die hoop niet, en of hij op de Nederrijn en Lek die gevaren zal kunnen afwenden, wordt door de commissie tot onderzoek der beste rivier-afleidingen als onzeker en twijfelachtig beschouwd.

Op de Waal kan die overlaat geene werking doen, omdat hij aangelegd zal worden op eene plaats, alwaar hij geene gemeenschap kan hebben met het bovenwater, hetwelk de dijkbreuken op de Waal doorgaans veroorzaakt.

Deze plaats is beneden het Rijn te Aart, en alzoo verre beneden den Duffelschen en daarboven liggende Noorder Rijn-dijken.

Wanneer nu die dijken doorbreken, gelijk veertijds het geval is, komt de massa van bovenwater, welke anders bij het Panverdensch Kanaal zich tusschen de Waal en Rijn verdeelt, achter de dijken van den Duffel en de Oog, en dus zonder dien overlaat of het Panverdensch Kanaal aan te doen, geheel en onverdeeld bij Nijmegen op de Waal af, bezwaart die rivier door haar vermogen, brengt het ijs in beweging, en veroorzaakt ijsstoppen en doorbraken.

Ten minste hebben de overlaat en de doorbraken der Duffelsche en Cleverhamsche Dijken in de jaren 1784, 1799, 1805, 1809 en 1820, onmiddellijk dijkbreuken op de Waal ten gevolge gehad.

En wat den Nederrijn en de Lek betreft, zoo schijnt de commissie van de gunstige werking des Overlaats op die rivieren niet zeker te zijn; want inden zij daarvan volkomen overtuigd was, waarom heeft zij dan, niettegenstaande die Overlaat, en niettegenstaande de slijting van den ouden Rijnmond, waardoor nu geen ander water op de Lek kan komen, dan door het Panverdensch kanaal, nog voorgedragen, om te gelijktijdig de Noorder Leekendijken zoo aanmerkelijk te verzwaren en te versterken?

Waarom heeft zij dan nog het plan aangehouden, om eene proef te nemen met de Sluis aan het Spoel, ter aftapping van het water van de Lek, op de landen tusschen Waal en Lek gelegen?

Eindelijk hebben de hoven van Beijeren en Baden, zoo als in de nieuwspapieren vermeld wordt, en ook door Zijne Excellentie den minister van financiën nu is opgemerkt, in de maand van November II. schikkingen gemaakt, om de bogten en krommingen van den Boven-Rijn op zestien plaatsen door te snijden, waardoor de loop van den Rijn zeven of acht mijlen zoudde worden verkort.

Hessen-Darmstadt gevocht al de nadere welke de snellere afloop van het water door eenige reeds gemaakte doorgravingen veroorzaakt, en vindt zich verplicht het voorbeeld van Beijeren en Baden te volgen.

Frankrijk is door voornoemde Hoven aangezoekt, om in hare Rijn-departementen dezelfde maatregelen te nemen.

En wanneer nu Frankrijk, Pruisen, Hessen-Darmstadt en Nassau, alle de kromten en bogten in den Rijn doorsnijden en opruimen, zal het water veel sneller, met meer aandrang, en in eenen korteren tijd op deze rivieren afkomen, en groote veranderingen op dezelve te weeg brengen. Ik weet niet, of de commissie deze schikkingen heeft kunnen voor uit zien; en of zij daarop, bij het doen harer voordragten, gelet heeft; zoo neen, dan zoude zelfs van grooten invloed op de door haar voorgestelde werken kunnen zijn.

In alle opzichten is het dus wenschelijk, dat het aangevoerde overlaat gewacht worde, tot dat het verslag van de commissie zal gedrukt en aan het oordeel van het publiek onderworpen zijn, en alzo ook bijke, of met dien overlaat eene verhooging en verzwaring van de Duffelsche en daarboven liggende dijken in verband sta, en of daarbij ook voor een onbepaald, en hetwelk af en uitloop van de Waal gezorgd zij.

Zoo lang toch die dijken in hunnen tegenwoordigen staat blijven, verwacht ik geen hulp van dien overlaat, en zoude ik dus in de kosten voor denzelfden niet kunnen toestemmen; zoo over ieder artikel der begroeting afzonderlijk gestemd werd.

Ik wil echter, dat de Commissie zulks niet uit het oog zal verloren hebben, en dat ik noch tegen de andere voorloopige werken, welke reeds onder voortvoering zijn, noch tegen de overige gedeelten van de begroeting, wil ik het goede om het kwade niet verwerpen, maar zal de begroeting raamloos.

ARNHEM, den 11. Januarij.

Het water is hoog in den Rijn aan de Paal:

Den 10. Jan. 1827. E. H. Palm o Duim; gevallen o D.
Den 11. dito. E. H. Palm o Duim; gevallen 10 D.

Op den 8. Januarij 1827 is te ARNHEM, in den ouderdom van even 60 jaren, overleden **H. H. L. N. C. B. M. R.** Weduwe den Heer en Mr. **WILLEM HEN-DRICK REYNST.**

De Notaris **Mr. VAN HUGENPOTH**, te Arnhem, zal op Dingsdag den 23. Januarij 1827, des voormiddags ten 10 ure, in den **Entenboom**, te Loenen op Veluwe, publiek en op dag verkoopen: eene aanzienlijke partij van meer dan 400, onder den Huize **Ter Horst**, aldaar op stam staande zware **EIKEN BOOMEN**, voor een groot gedeelte, naar geschikt tot Paalwerk, en alles tot Timmerhout, Balken, Stijlen en Raamhout.

Aanwijzing geschiedt dagelijks, door den Tuinman, op den Huize **Ter Horst** voormeld.

Mr. VAN HUGENPOTH, Notaris te Arnhem, zal op Dingsdagen den 30. Januarij en 13. Februarij 1827, telkens des avonds om zes uren, in het Logement **het Zwijnshoofd** aldaar, publiek veilen en verkoopen:

1. Een, tot allerhande gering geschikt, **HUIS** en **ERVE**, staande en gelegen binnen **Arnhem**, in de **Klaresnaag**, No. 146, voorzien van vijf **BOVEN**, en **BENEDENKAMERS**; groote **ZOLDERS**, ruime **KEUKEN**, dito **KELDER**, open **PLAATSE**, **WATERPOMP** en verder Gemakken.
2. Een ruim **KOETS** of **PAKHUIS**, met **STAL**, **LING** voor Vee en Paarden, staande binnen **Arnhem** in de **Krommelboog**, tusschen de Erven van **JAN BARTHELEMY** en de Timmerman **STENTJES**. En
3. De beide voormelde perceelen in massa, of 1000 der Koopspenningen kunnen, wanneer de massa wordt toegeslagen, in het te verkoopene gevestigd blijven. — Aanwijzing zal geschieden door den eigenaar en bewoner **RETER BEENE** terwijl men zich, omtrent de Koops-Conditiën, kan verveogen bij Kantore van gem. Notaris.

De Notaris **L. LIBERT**, te Rhenen, als lasthebende van zijne principalen, zal op Dinsdag den 1. Februarij 1827, doen inzetten en op Donderdag den 3. Februarij daaraanvolgende, beide des namiddags om vier ure, in het Logement **de Grebbe**, onder Rhenen, publiek verkoopen:

Een extraordinair, Hecht, Sterk, zeer fraai en welbezeild **SCHIP**, genaamd op **Hoop van Zegen**; lang over steven 18 Ellen en 7 Palmen, breed 3 Ellen, 6 Palmen en 4 Duimen, hol 1 El, 7 Palmen en 4 Duim, geeft op 28 Tonnen, en zulks met deszelfs staande en lopende **WAND**, **ZELLEN**, **ANKERS**, **TOUWEN** en verder **SCHIEPSTOEBEHOOREN**, alles breeder volgens Inventaris; zoo als hetzelfde thans is liggende onder Rhenen.

De voorwaarden der verkooping, benevens een compleet inventaris van het voorschreve Schip, zullen acht dagen voor den inzet ten Kantore van voornoemden Notaris ter lezing liggen.

Men vraagt, voor eene aanzienlijke Kostschool, eene bekwame, brave en gereformeerde **KEUKEN-MEID**, van gevorderde jaren, tegen zeventig gulden huur en andere voordelen. Brieven franco bij den Boekverkooper **C. C. A. M. P. A. G. N. E.** te Tiel.